औसा किल्ला, औसा, ता. औसा, जि. लातुर या स्मारक परिसरात शास्त्रोक्त पद्धतीने उत्खनन करणे कामास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता मिळणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग शासन निर्णय क्रमांक : पुवसं -२०२४/प्र.क्र.४४/सां.का.३ हुतात्मा राजगुरू चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक :- १४ फेब्रुवारी, २०२४.

वाचा :- संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र जा.क्र.तंत्र २०२४/मं.प.-औसा उत्खनन/३३७, दि.२५.०१.२०२४

प्रस्तावना :-

औसा किल्ला, औसा, ता. औसा, जि. लातुर हे या विभागाचे राज्य संरक्षित स्मारक आहे. या स्मारकावर सन २००६ पासून जतन व दुरूस्तीची कामे करण्यात आली असून या दरम्यान खोदकाम करताना मोठ्याप्रमाणात वास्तु अवशेष, पुरावशेष, तोफगोळे तसेच दगडी धातूची हत्यारे प्राप्त झाली आहेत. सदर प्राप्त पुरावशेष आणि स्मारकाचे ऐतिहासिक व स्थापत्यशास्त्र महत्व लक्षात घेता, या स्मारक परिसरात शास्त्रोक्त पद्धतीने उत्खनन करणे आवश्यक आहे. या उत्खननामुळे सदर स्मारकाचे ऐतिहासिक व स्थापत्यशास्त्रीय विकास, नगर योजना, स्मारक आराखडा, मध्ययुगीन जलप्रबंध व्यवस्था इ. महत्वपूर्ण माहिती प्राप्त होऊ शकते. प्राप्त माहितीचा उपयोग स्मारकाचे तत्कालीन स्थापत्यशास्त्रानुसार जतन व संवर्धन करण्यास आणि प्राप्त पुरावशेष पर्यटकांकरीता स्मारकामध्ये नियोजित स्थळ व्याख्या केंद्रात प्रदर्शित करण्यास होऊ शकतो. यामुळे पर्यटनवृद्धी होण्यास आणि स्थानिक परिसराचा शास्त्रगुद्ध पद्धतीने ऐतिहासिक विकास कळण्यास मदत होणार आहे. त्यामुळे या स्मारक परिसरात शास्त्रोक्त पद्धतीने उत्खनन करण्यासाठीच्या कामाकरिताच्या रु.१,१०,०७,११६/- इतक्या रकमेस प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देणेबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होती.

<u>शासन निर्णय</u>:-

या शासन निर्णयाद्वारे औसा किल्ला, औसा, ता. औसा, जि. लातुर या स्मारक परिसरात शास्त्रोक्त पद्धतीने उत्खनन करण्याच्या कामाकरिताच्या रु.१,१०,०७,११६/- (अक्षरी रूपये एक कोटी दहा लक्ष सात हजार एकशे सोळा मात्र) इतक्या रकमेस प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

०२. सदर निधी मागणी क्र. झेडडी-०२, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, २२०५ कला व संस्कृती (००) १०३, पुरातत्वशास्त्र, (०१) (०६) राज्यातील ऐतिहासिक व सांस्कृतिकदृष्ट्या महत्वाचे किल्ले व धार्मिक स्थळे यांची जपणूक संरक्षण (कार्यक्रम) २२०५ १३०२ २७ लहान बांधकामे या लेखाशिर्षातील सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षातील मंजूर अनुदानातून उपलब्ध निधीतून भागविण्यात यावा.

- ०३. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांना यासाठी नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत असून त्यांना अथवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यास या संबंधीच्या देयकावर स्वाक्षरी करण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
- ०४. हा शासन निर्णय विअप्र-२०१३/प्र.क्र.२०/२०१३/विनिमय, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ भाग पहिला उपविभाग तीन मधील अनुक्रमांक ४ मधील परिच्छेद क्र. २७(२) "अ" नुसार तसेच वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दिनांक १२ एप्रिल, २०२३ अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या अधिकाराच्या अधीन राहून निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ०५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२४०२१५१०३६२३१८२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राऊत) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. मंत्री (सां.का.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

प्रधान सचिव (सां.का.), यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.

उप सचिव (सांस्कृतिक कार्य) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.

संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

सहाय्यक संचालक, पुरातत्व विभाग, नांदेड

महालेखापाल -१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

महालेखापाल -२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

महालेखापाल -१ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

महालेखापाल -२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.

जिल्हा कोषाधिकारी, नांदेड

कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवड नस्ती, सां.का.३.